

[Dohrmann]

skridtspartiets stemmer, kan vi altså ikke tage synderlig alvorligt.

Forslaget er et forsøg på at få stoppet den invasion, der finder sted, og som sandsynligvis vil blive langt, langt værre. Det er formålet med forslaget, og det er det, det drejer sig om, ikke, hvad hr. Maisted har læst, eller hvad han eventuelt har hørt udtalt af hr. V. A. Jakobsen.

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Jeg er så uheldigt stillet, at jeg kan læse indenad, og jeg har læst landets aviser i dag. Deri udtaler hr. Glistrup, at der kommer millioner af iranere, at de vil oversvømme landet, og at det er et kæmpeproblem, og han udtaler til Danmarks Radio og til offentligheden: stop for flygtninge! Det er i strid modsætning til det lovforslag, der er fremsat her i folketinget.

Hr. Dohrmann sagde for lidt siden, at man stod heroppe og hældte vand ud af ørerne, men det er tværtimod dette lovforslag, der har det formål at hælde vand ud af ørerne. Budskabet til befolkningen er det, man kan høre i Danmarks Radio og læse i aviserne, men det skal man overhovedet ikke tage hensyn til. Det er dog hr. Glistrup, guruen for fremskridtspartiet, der fremsætter disse udtalelser, og som er demagog i enhver henseende, og det er det budskab, han ønsker at den danske befolkning skal have, ikke det lovforslag, der er fremsat her i folketinget, som er i strid modsætning med disse udtalelser. Det er hykleri, bedrageri og demagogi, så det klodser!

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg synes simpelt hen, det er under folketingets værdighed, at hr. Maisted bliver ved med at henvise til hr. Glistrup, som af gode grunde ikke er her i salen og ikke kan forsvare sig. Man bør holde sig til lovforslaget. Jeg synes efterhånden, at folketingets formand bør gribe ind.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af naturgas til Nordjylland.

Af Jes Lunde (SF) m.fl.

(Fremsat 12/2 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Enggaard):

Vi har nu fået føjet endnu en debat til de mange, der tidligere har været om naturgasprojektet. Vi kan imidlertid glæde os over, at denne debat finder sted i lyset af en meget positiv udvikling for gasprojektet. Alle bestræbelser gøres for at forbedre projektets økonomi. Salget af naturgas er kommet godt i gang, og det har betydet, at de overskudsmængder, som det er aftalt at elværkerne skal aftage, er blevet væsentlig mindre. Vi kan også glæde os over, at vi i dag har kendskab til øgede forekomster af naturgas i Nordsøen. Det er afgørende for samfundet, at vi udnytter de øgede naturgasmængder bedst muligt.

Regeringen ser med stor velvilje på planerne om en naturgasforsyning af Nordjylland. Regeringen er i den forbindelse særlig opmærksom på, at en naturgasforsyning vil have betydning for erhvervsudviklingen i Nordjylland. Samtidig er naturgas en miljøvenlig energikilde, der kan medvirke til at give et renere miljø. Salget er imidlertid afgørende for, hvorvidt en investering i en naturgasforsyning af Nordjylland er økonomisk fordelagtig. Situationen er den, at naturgasselskaberne på visse betingelser har tilbudt naturgasforsyning af Nordjylland. Tilbuddet

[Energiministeren]

sikrer, at en gennemførelse af projektet hverken vil påføre naturgasselskaberne eller det danske samfund tab. Jeg vil gerne understrege, at hvis Nordjylland naturgasforsynes, vil forbrugerne blive tilbudt naturgas til samme priser som i resten af landet.

Som det er velkendt, foregår der nu forhandlinger mellem de nordjyske kommuner, amtet og naturgasselskaberne. Det er ikke hensigtsmæssigt, at folketinget drøfter enkeltheder i forhandlingssammenhængen sideløbende med, at forhandlingerne pågår. Det kunne give parterne en urealistisk opfattelse af, hvad der er muligt, og derved gøre en løsning vanskeligere, end den i forvejen er.

Jeg må derfor på regeringens vegne afvise det fremsatte forslag. Der skal imidlertid ikke herske tvivl om, at jeg deler forslagsstillernes ønske om, at naturgassen kommer til Nordjylland. Jeg har det ønske, at forhandlingerne mellem naturgasselskaberne og kommunerne hurtigt vil føre frem til et positivt resultat.

Løvig Simonsen (S):

Socialdemokratiet finder det vigtigt, at der kommer naturgas til Nordjylland, og vi vil også aktivt medvirke dertil. Det gør vi, fordi vi flere gange har gjort opmærksom på, at vi mener, at naturgassen først og fremmest skal bruges til den primære brug, det vil sige til opvarmning, til vores fjernvarmeverker og til vores industri. Især i Nordjylland har det betydning erhvervs-mæssigt, at man får naturgas. Det viser også de udtalelser, Nordjyllands Erhvervsråd er kommet med, hvor man helt klart gør opmærksom på, hvad det vil betyde for industrien.

Dernæst vil vi ikke lægge skjul på, at også det miljømæssige spiller en stor rolle for socialdemokratiet. Jeg kan her henvise til vores pressemeddelelse 1. februar i år, hvor vi opfordrede til, at forhandlingerne fik et positivt resultat, og gjorde opmærksom på, at der er flere veje at gå for at få naturgas til Nordjylland.

Socialdemokratiet er enig i det sigte, SF har med sit forslag. Vi mener også, at det skal være på lige vilkår. Jeg hørte godt energiministeren sige, at det skulle være til samme priser. Det har der nu aldrig været tvivl om hos os, for det er jo ens priser, vi kører med over hele landet. Det ville være interes-

sant at høre, om energiministeren mener ligesom vi, at det skal være på samme vilkår. Det er et af de momenter, som bliver livligst debatteret i Nordjylland.

Vi mener, det er vigtigt, at et af de decentrale kraftvarmeverker bliver naturgasfyret. Vi synes, det var et udmærket forsøg at få sat i gang, og mener, at D.O.N.G. og NEFO hånd i hånd kunne finde en tilfredsstillende løsning. Der ville man kunne bruge nogle af de forsøgsmidler, D.O.N.G. har mulighed for at bruge.

Det er som det tredje punkt nævnt, at man skal sikre plads til de lokale energikilder i varmeforsyningen. Jeg må henvise til, at vi for øjeblikket i det energipolitiske udvalg behandler en aftale mellem regeringen og socialdemokratiet om opprioritering af de indenlandske ressourcer, og her er udtrykkelig nævnt naturgas, halm, flis, affald m.v. Der er i de svar, der er kommet fra ministeren, givet udtryk for, at man kan bruge 50-75 pct. af de øvrige ressourcer foruden naturgas til de fjernvarmeverker, der ligger i Nordjylland.

Endelig tales der i punkt 4 om udligning af energipriserne, og det finder vi det kunne være rimeligt at se på.

Socialdemokratiet finder, at selv om sigtet er rigtig, er tidspunktet det ikke. Tidspunktet er ikke det rette. SF kan ikke være uvidende om de forhandlinger, der foregår dels mellem D.O.N.G. og Naturgas Midt/Nord og de enkelte kommuner, dels mellem D.O.N.G. og Naturgas Midt/Nord og NEFO. Efter at disse forhandlinger er færdige i marts-april måned, skal der være et møde igen mellem kommunerne, amtet, D.O.N.G., NEFO m.v. for at vurdere det resultat, man er kommet frem til.

Vi mener i socialdemokratiet, det er vigtigt, at vi afventer disse forhandlingers resultat og ikke går ind med et beslutningsforslag som dette på nuværende tidspunkt, for derved kan man komme til at skade forhandlingerne, og det ønsker vi ikke.

Vi forventer – det vil jeg gerne sige til energiministeren – at forhandlingsresultatet bliver positivt i Nordjylland. Det har ministeren også selv givet udtryk for, men det friholder ikke energiministeren for et vist ansvar for, at disse forhandlinger fører til det forventede resultat, således at Nordjylland

[Løvig Simonsen]

kan blive naturgasforsynet, hvad vi som sagt vil medvirke aktivt til.

Houe (KF):

Da mit partis ordfører, fru Annelise Gotfredsen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på det konservative folkepartis, venstres og kristeligt folkepartis vegne udtale:

Der foregår i øjeblikket forhandlinger mellem naturgasselskaberne og primærkommunerne samt Nordjyllands amt om vilkårene for eventuelle leverancer af gas til det nordjyske område. Så længe disse forhandlinger foregår, skal der ikke ske indblanding fra folketingets side. Vi er endvidere af den opfattelse, at eventuelle leverancer af gas til området skal ske på kommercielt grundlag.

Jeg skal således på de nævnte partiers vegne afvise forslaget.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre finder heller ikke tidspunktet for fremsættelsen af dette beslutningsforslag særlig hensigtsmæssigt, så længe der foregår forhandlinger. Jeg kan her henvise såvel til energiministeren som til den socialdemokratiske ordfører.

Jeg vil i øvrigt sige, at jeg synes, at bemærkningerne er koncentreret om naturgasen til Nordjylland, hvorimod jeg har opfattet den øvrige del af beslutningsforslaget, nemlig om de lokale energikilder og udligning af energipriserne mellem kraftværkerne, som bredere end dækkende blot det nordjyske område, og så synes jeg, det er en ordentlig mundfuld at tage fat på.

Som sagt mener jeg ikke, det vil være rigtigt at gå ind i en diskussion om forslaget, før vi har set, hvad forhandlingerne fører til.

Birgith Mogensen (CD):

Alt taget i betragtning er det sundt fornuft at forsyne Nordjylland med naturgas, og det må ske på samme betingelser og til priser, der er analoge med priserne i den øvrige del af Danmark. CD er sikker på, at dette har flertal i den nordjyske befolkning inklusive amtsborgmesteren og de fleste kommunale borgmestre i Nordjyllands amt.

Nordjyllands Erhvervsråd har peget på, at landsdelens stærkt energiforbrugende erhvervsvirksomheder vil få reduceret deres konkurrenceevne, såfremt de ikke tilbydes

naturgas på samme vilkår som den største del af landets industri og erhvervsliv. Det vil sige, at hvis Nordjylland ikke forsynes med naturgas, kan det betyde endnu flere arbejdsløse i netop det amt i landet, som i forvejen kan notere rekord med hensyn til manglende sunde beskæftigelsesmuligheder. Alene af nævnte årsag er det samfundsøkonomisk tvingende nødvendigt, at Nordjylland hurtigst muligt forsynes med naturgas.

Desværre er kernekraftværker på dansk jord foreløbig taget ud af det danske energiprogram. Ja, sammenlignet med hovedparten af både østlige og vestlige landes positive kernekraftdispositioner er vi – forstå det, hvem der kan – sejlet agterud med hensyn til den billigste og mest miljørene form for energi.

Det har foranlediget et stadig voksende overforbrug af kul, også i Nordjylland. Hvis Nordjylland ikke får naturgas, vil kulforbruget accelerere kraftigst i Nordjylland. Hvad disse triste efterveer medfører miljø- og sundhedsmæssigt, er allerede omtalt. Jeg behøver ikke yderligere at definere og resumere. Jeg vil nøjes med at forudse og spå landsdelen en miljøkrise à la Ruhrdistriktet i Vesttyskland. Ja, ja, vi kan da forsyne de største kulkraftværker med høje skorstene og meget kostbare røgrensningsfiltre etc., men der er jo ingen grund til at svine sine hænder til, blot fordi et meget dyrt rensningsmiddel kan fjerne det meste af skidt.

I samme forbindelse minder jeg om miljøministerens bestemmelse, der påbyder en kraftig reduktion af elværkernes svovldioxidudslip inden år 1995.

Valutamæssigt, forsyningsmæssigt og i andre samfundsøkonomiske sammenhænge er det også selvklart, at Nordjylland må naturgasforsynes. Hvordan og hvornår det skal ske, vil CD ikke tage stilling til på nuværende tidspunkt.

Når vi indtager dette standpunkt, er det primært, fordi retten voterer en tid endnu – eller sagt på en anden måde: forhandlinger og vurderinger imellem de implicerede parter kører for fulde omdrejninger. Amtet og de nordjyske kommuner på den ene side og naturgasselskaberne på den anden forhandler i øjeblikket, og CD ønsker ikke at foregribe begivenhedernes gang, ej heller med hensyn til forslagets punkter 2), 3) og 4), som mere

[Birgith Mogensen]

eller mindre har relation til hovedsagen, nemlig punkt 1).

Med denne begrundelse afviser CD beslutningsforslag nr. B 102.

Ove Jensen (FP):

Fremskridtspartiet har altid været modstander af hele naturgasprojektet, fordi vi mener, det er den største fejlinvestering, der er foretaget i dette århundrede.

Men fremskridtspartiet har jo ikke kunnet forhindre projektets gennemførelse, og når vi ikke har kunnet det, vil vi naturligvis ikke være med til at lægge hindringer i vejen for, at D.O.N.G. kan få den størst mulige rentabilitet ud af sin virksomhed.

Derfor afviser vi beslutningsforslaget fra SF.

Maisted (FD):

Den økonomiske krise i forbindelse med naturgassen bliver næppe mindre af, at naturgassen også bliver bragt til Nordjylland. Det, der selvfølgelig er virkelig interessant, er, at der nu tales om ens energipriser til alle. Det er jo det, der er grundtanken i beslutningsforslaget. Socialdemokratiet har jo fremført ved festlige lejligheder adskillige gange, at man skal have ens energipriser til alle, i alle områder. Det betyder, at det bliver lige dyrt for alle, og det betyder, at det samfundsøkonomisk bliver en katastrofe, hvis den slags ideer bliver gennemført, for det næste træk bliver selvfølgelig, at området bliver alle tiders beskatningsobjekt. Hvad man mangler af penge i statskassen, kan man så til sin tid hente over energiforsyningen, og de stakkels forbrugere, som er de samme som skatteyderne, kommer til at betale spøgen.

Men der er altså et solidt flertal her i folketinget for at gennemføre socialistisk energipolitik, og det beklager jeg.

Selvfølgelig vil de frie demokrater stemme imod ethvert tiltag af den art.

Jes Lunde (SF):

Jeg skal takke for, at et flertal herinde åbenbart er enig i sigtet i beslutningsforslaget, det er selvfølgelig glædeligt. Men flertallet af partierne herinde må jo være udstyret med temmelig meget mere tålmodighed end SF og f.eks. Nordjyllands Erhvervsråd, der i en udtalelse fra deres seneste møde sagde:

»Vi må udtrykke vor skuffelse over, at der endnu ikke er truffet beslutning om at føre naturgassen til Nordjylland.«

For sagen er jo, at dette her jo ikke er en idé, der opstod i februar måned, og at man så her i marts og april har tænkt sig at forhandle om den. Det er faktisk meget, meget længe, nordjyderne har måttet trækkes med usikkerheden om, hvilken energiforsyning de får fremover, og jeg tror, at alle, der beskæftiger sig med energipolitik, er klar over, at det er nødvendigt at foretage meget langsigtede dispositioner på dette område. Derfor er det meget vigtigt, at Nordjylland får klarhed over, om de nu også får denne naturgas. Det er det, vi har ønsket at fremskynde med vores beslutningsforslag.

Når man så henviser til, at der forhandles, er vi også i SF klar over, under hvilke betingelser der forhandles, og det er betingelser, som vi er uenige i. For os at se er der ingen grund til at afvente nogle forhandlinger, når vi ved, at den ene forhandlingspart, D.O.N.G., har stillet et krav om aftagelse af 170 mill. m³ gas pr. år. Når vi er uenige i denne målsætning, er der jo ingen grund til at sidde roligt og afvente et forhandlingsresultat.

Jeg ville ønske, at energiministeren kunne svare på det spørgsmål, som hr. Løvig Simonsen meget rigtigt formulerede. Selvfølgelig er det samme priser, naturgassen skal sælges til, og det vidste vi alle sammen godt, men er det samme vilkår, den skal leveres på? Det er her, vi har indtryk af, at forhandlingerne har et skævt udgangspunkt, og vi mener, at folketinget burde gribe ind for at sikre et bedre udgangspunkt. Det havde ikke været nødvendigt for folketinget at blande sig i disse forhandlinger, hvis vi havde en energiminister, som var villig til at styre D.O.N.G. også på dette punkt, hvilket ministeren jo har mulighed for.

Hr. Løvig Simonsen beskæftigede sig nderover med den aftale, der er indgået mellem regeringen og socialdemokratiet, som skulle løse nogle af problemerne vedrørende de lokale energiressourcer. Vi frygter i SF, at det ikke bliver tilfældet, for det er jo f.eks. et element i aftalen, at der gives dispensation, så mindre fjernvarmeværker og blokcentraler fortsat kan fyre med kul. For SF at se er det netop de små værker, der er placeret i områder med gode muligheder for at anvende lo-

[Jes Lunde]

kale energiressourcer som træflis, halm, biogas og andre former for vedvarende energi i stedet for kul, så det er en del af aftalen, som vi er meget skeptiske over for.

Vi har jo i Nordjylland netop eksempler på, at man er i gang med at kvæle lokale energiressourcer. Vi har et halmfyret varmeværk i Brønderslev, som er i fare for at blive kvalt, fordi man skal til at importere kul. Jeg tror, at de fleste deroppe opfatter det som en meget grotesk situation, at man skal undgå at anvende en lokal ressource, som findes dér i rigelige mængder, og i stedet for skal til at importere kul, som forurener langt mere og som belaster vores betalingsbalance og samfundsøkonomi i det hele taget. Det er svært at finde argumenter for at vælge den løsning. Også det problem kan vi redde os ud af, hvis vi gennemfører det foreliggende beslutningsforslag om indførelse af naturgas.

Fru Lone Dybkjær beskæftigede sig med, om der var punkter i beslutningsforslaget, som var af mere generel karakter, og som skulle virke over hele landet. Så stor en mundfuld var det ikke planen at tage i dag. Forslaget var tænkt i en nordjysk sammenhæng, men det er da klart, at det er synspunkter, som vi også godt vil gå videre med i en anden sammenhæng, i andre forslag, på et senere tidspunkt.

Der var desværre ikke megen støtte til det konkrete forslag at hente hos partierne, men hvis forhandlingerne kuldsejler, hvis forhandlingsresultatet ikke bliver, at der indføres naturgas i Nordjylland, skal mit håb så være, at de partier, der her har givet udtryk for velvilje over for hensigten, vil være med til at sikre, at der kommer til at ske noget reelt.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg kan være tilfreds med den udgang, som forhandlingen her synes at tage, idet partierne overvejende deler regeringens opfattelse af, at det ikke er rigtigt at gå ind i en drøftelse af enkeltheder i et meget kompliceret spørgsmål, som der i øjeblikket forhandles om.

Jeg vil gerne gentage, at jeg tror, at det kan gøre en beslutning i dette spørgsmål endnu vanskeligere, end den i forvejen er. For det er en af de meget vanskelige beslutninger, der her forestår, ikke mindst i kraft

af, at der er ganske mange parter, som har interesser i spørgsmålet, og som derfor også er med i drøftelserne og undersøgelserne.

Hr. Løvig Simonsen nævnte en række ting, som efter hans opfattelse var vigtige, og dem har jeg noteret ned, også spørgsmålet om et forsøgsværk. Jeg tror også, at hr. Løvig Simonsen vil være enig med mig i, at tanken om et forsøgsværk så også må være karakteriseret ved spørgsmålet om, hvad omkostningen vil være. Det ved vi i dette øjeblik for lidt om. Selve tanken er naturligvis tiltalende, men ikke for enhver pris.

Spørgsmålet om hjemlige ressourcer har været berørt af hr. Løvig Simonsen og også af flere andre ordførere, og jeg kan bekræfte, at det er min bestemte opfattelse, at der også i tilfælde af, at Nordjylland forsynes med naturgas, vil være mulighed for at anvende en betydelig del af landsdelens hjemlige ressourcer i form af halm eller træflis. Det er jo en landsdel, som er karakteriseret ved, at der ikke er de voldsomt store ressourcer af netop den karakter, vi her taler om, og der vil derfor, selv om landsdelen eventuelt naturgasforsyns, være områder, hvor der også vil være plads for anvendelse af disse hjemlige ressourcer, så det spørgsmål ville jeg ikke betragte som noget egentligt problem.

Generelt ville jeg gerne sige noget om den tankegang, som også ligger bag SFs beslutningsforslag. Den omstændighed, at naturgasprojektet økonomisk ser ud til at klare sig bedre, end vi havde udsigt til for et års tid tilbage, er noget, som vi alle bør glæde os over, men der frigøres ikke i kraft heraf nogen midler, som man frit kan anvende til andre formål. Det må stadig være en opgave for os alle, at si søger at bedre gasprojektets økonomi så vidt det er muligt, men det frigør ikke automatisk midler, som man kan anvende til det ene, det andet eller det tredje forslag.

Løvig Simonsen (S):

Hr. Jes Lunde har rettet nogle spørgsmål til socialdemokratiet og har gjort opmærksom på, at man f.eks. ikke fra SFs side i forbindelse med dette forslag ønskede at afvente et forhandlingsresultat.

Jeg vil gerne sige til hr. Jes Lunde, at én ting er jo nogle betingelser, man stiller op, men det, man forhandler om, er vel just de

[Løvig Simonsen]

betingelser. Der er jo ingen, der ved, hvordan resultatet bliver, om man nu når de 170 mill. m³ – 55 mill. m³ i industrien, 75 mill. m³ i fjernvarmeværkerne og 40 mill. m³ til private villakunder. Vi betragter det først og fremmest som en hensigt, at man skal nå det resultat, for jeg er da sikker på, at hr. Jes Lunde er enig med os i, at jo mere naturgas man kan aftage i Nordjylland, des bedre bliver også forrentningen. Det er jo indlysende, og det var også det, energiministeren understregede.

Men det forhindrer ikke, at man på baggrund af de resultater, vi nu har fra naturgas-salget, og som jeg mener for en stor dels vedkommende skyldes den enighed, der har været i folketinget de sidste par år om naturgas-projektet, når man skal se på naturgas til Nordjylland, eventuelt ser tingene på lidt længere sigt. Nåede man nu ikke det fulde resultat til at begynde med, kunne det jo være, man nåede det i hvert fald i løbet af et par år. Derfor har vi også klart gjort opmærksom på, at en af mulighederne kunne være, at transmissionsledningen, som normalt ligger i D.O.N.G.s regie, kunne fastholdes i D.O.N.G.s regie. Så vil man stadig væk få rentabilitet i foretagendet, fordi den gaspris, som D.O.N.G. skulle have ved at afsætte til regionale selskaber, så ville forrente den del af ledningen.

Det andet, jeg gerne vil nævne, er spørgsmålet om de lokale energiressourcer, som hr. Jes Lunde var inde på. Det er helt givet, at når vi har peget på disse ting, som også ministeren var inde på, så er det for at prioritere disse ting. Jeg forstår ikke, at SF skulle være så afvisende over for dette – nu er det ikke det, vi skal diskutere her i dag – men jeg vil alligevel sige, at jeg ikke forstår det. Det er jo et skridt i den rigtige retning, og kunne vi så kombinere det f.eks. med nogle bedre lånemuligheder, ville vi f.eks. også kunne sikre de lokale mindre fjernvarmeværker og kollektive varmforsyninger i område 4.

Hvad angår finansieringen af hele naturgasprojektet til Nordjylland, mener jeg også, man skal erindre sig, at når man får naturgas til Nordjylland, så betyder det, at man får et bedre dækningsbidrag, når man sælger til industri, til fjernvarme og til villakunder, end hvis man skal afsætte den samme mængde til

elværkerne til den pris, der er aftalt ifølge den aftale, vi lavede i 1984.

Endelig kunne jeg pege på den mulighed, at der kom gas til Nordkraft i hvert fald som opstartsmulighed. Der er altså flere ting, som ikke er afklaret, og de vil blive afklaret her i løbet af foråret.

Hvis så forhandlingerne ikke skulle føre til et positivt resultat, vil vi ikke lade det være ved det, det vil jeg gerne understrege, men jeg kan ikke stå her i dag og sige, hvilke ting vi så vil tage op, og hvordan vi vil prøve på at få løst problemet. Jeg kan bare sige, at vi ikke lader det blive ved det, og det er derfor, jeg så stærkt har indskærpet over for ministeren, at det er vigtigt, at vi får et positivt resultat af forhandlingerne.

Der var en ting, der faldt mig lidt for brytet, og det var, at hr. Houe fra det konservative folkeparti sagde »på kommercielle vilkår«. Jeg mener, at det, som vi har understreget heroppefra – og jeg har ikke hørt nogen imødegå det – er, at naturgassen skal til Nordjylland på samme vilkår som andre steder i landet. Jeg vil faktisk gerne have, at vi satte en tyk streg under, at det er det, der gerne skulle bære projektet igennem.

Jes Lunde (SF):

Jeg er glad for, at ministeren opfattede tanken om forsøgsværker som tiltalende. Hvis det bevirker, at ministeren sætter et udredningsarbejde i gang, hvor vi hurtigst muligt kan få belyst de økonomiske konsekvenser, sådan at der måske kan samles et flertal for at etablere et forsøgsværk, så vil det være positivt.

Jeg er også glad for, at hr. Løvig Simonsen her til sidst sagde, at hvis forhandlingerne bryder sammen, så vil socialdemokratiet ikke lade det blive ved det. Hvis det kan bevirke, at vi til den tid kan finde et politisk flertal for at sikre, at naturgassen alligevel føres til Nordjylland, så er SF parat, også selv om nogle kommer lidt sent.

Energiministeren sagde derudover, at der ikke frigøres midler til diverse andre projekter ved, at naturgasprojektet går godt i øvrigt. Det er jeg da helt enig i. Jeg har aldrig været tilhænger af en cigarkassefilosofi, hvor man sagde, at hvis man kunne spare en krone et sted, så kunne man bruge den et andet sted, og ellers ikke. Som et økonomisk an-

[Jes Lunde]

svarligt parti har SF bare ønsket at pege på nogle oplagte steder, hvor man i al fald kan spare penge i forbindelse med at sende naturgassen til Nordjylland i stedet for at fyre med den visse andre steder.

Jeg tror ikke, der er mere at sige nu til de synspunkter, der er fremsat fra socialdemokratiets side vedrørende aftalen med regeringen. Hr. Løvig Simonsen mente, at det var et skridt i den rigtige retning. Det kan det være på enkelte punkter. Vi mener blot, at det ville have været muligt for socialdemokratiet at komme længere i en miljømæssigt rigtig retning og i en rigtig retning vedrørende udnyttelse af de lokale energiresourcer ved at se til den anden side.

Energiministeren (Enggaard):

Det er kun for en ordens skyld, jeg gør opmærksom på, at efter min opfattelse er bygning af kraftvarmeverker ikke et tema, som egner sig til lovgivning. Det er rigtigt, at sådanne værker etableres. Det er rigtigt, at jeg er positiv over for at undersøge, om der er bærekraft i en sådan tanke, men selve etableringen er noget, som vi hidtil – og jeg mener, vi skal fortsætte ad den vej – har tilvejebragt på den måde, at der er indgået en aftale om bygningen, driften, finansieringen af et sådant værk imellem dem, der aftager, og dem, der producerer. Det er også det mønster, som har ligget bag tanken om de 3 forsøgskraftvarmeverker i det nordjyske område, som er på tegnebrættet i øjeblikket. De er netop kommet til veje gennem en sådan forhandling på det lokale plan imellem el siden og varmeforbrugersiden.

Jeg vil kun sige i anledning af det ordvalg, som hr. Jes Lunde anvendte, at jeg deler ikke opfattelsen af, at det er lovstof.

(Kort bemærkning).

Houe (KF):

Da det faldt hr. Løvig Simonsen for bryttet, at jeg brugte udtrykket kommercielt i min første tale, skal jeg gøre opmærksom på, at der jo foregår forhandlinger om mængden af leveret gas til området, om etablering af ledningsnet osv. osv., og hvis det skulle vise sig, at kommunerne og amtet ikke er interesseret i gassen, ville det jo blive uforholdsmæssigt dyrt at lægge den derop. Derfor brugte jeg udtrykket »kommerciel basis«.

(Kort bemærkning).

Løvig Simonsen (S):

Nu skal vi vel ikke spinde en længere ende over dette her, men jeg vil gerne gøre hr. Houe opmærksom på, at ifølge den aftale, som regeringen lavede med socialdemokratiet sidste år, følger der visse forpligtelser med, hvis et område skal naturgasforsynes, nemlig at man skal bruge naturgas i fjernvarmeverker. Det, jeg gerne ville have frem, var, at man skulle være helt på det rene med, hvilke aftaler man havde lavet, og at man så også overholdt dem. Jeg ved, at ministeren er fuldt ud klar over det.

Men et nøgleord i denne debat er spørgsmålet om »på lige vilkår«. Jeg synes ikke, vi fik et klart tilsagn hverken fra hr. Houe eller fra energiministeren om, at det er på lige vilkår, og jeg vil ikke fortie over for energiministeren, at der i går aftes var et offentligt erhvervsmøde i Frederikshavn, hvor industriminister Ib Stetter svarede ganske klart på et spørgsmål om naturgas til Nordjylland, at det måtte ske på lige vilkår. Jeg må så gå ud fra, at industriministeren i hvert fald udtrykte regeringens holdning på det møde, og at det også er det, energiministeren vil arbejde efter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

[Formanden]

Teknologiudvalget (1/3 85):

Udtræder: J. K. Hansen (S)

Nyt medl: Helge Mortensen (S).

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.38

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 13. marts 1985, kl. 13.00.